

1. På matrisform blir systemet

$$\left(\begin{array}{ccc|c} 1 & 2 & -6 & -3 \\ -6 & 1 & 2 & -3 \\ 2 & -6 & 1 & -3 \end{array} \right)$$

Determinanten

$$\begin{vmatrix} 1 & 2 & -6 \\ -6 & 1 & 2 \\ 2 & -6 & 1 \end{vmatrix} = 1 + 8 - 216 + 12 + 12 + 12 \neq 0,$$

så systemet har bara en lösning.

2. En normerad normal till planet är

$$\frac{(1, -1, 2)}{|(1, -1, 2)|} = \frac{(1, -1, 2)}{\sqrt{6}},$$

vilket ger projektionen

$$(3, 3, 3) - \frac{1}{6}((3, 3, 3) \cdot (1, -1, 2)) (1, -1, 2) = (3, 3, 3) - (1, -1, 2) = (2, 4, 1).$$

3. Vi tillämpar kvotregeln som ger derivatan

$$f'(x) = \frac{\tan \frac{\pi x}{12} \frac{x}{\sqrt{x^2-5}} - \sqrt{x^2-5} \frac{1}{\cos^2 \frac{\pi x}{12}} \frac{\pi}{12}}{(\tan \frac{\pi x}{12})^2}.$$

Insättning av $x = 3$ ger så $f'(3) = \frac{3}{2} - \frac{\pi}{3}$.

4. Definitionsmängden för f är den positiva halvaxeln, där $x > 0$. Det är klart att f även är deriverbar där så alla lokala extrempunkter uppfyller $f'(x) = 0$. Då $f'(x) = 9 - \frac{1}{x}$ betyder det att den enda tänkbara kandidaten för en minpunkt är $x = \frac{1}{9}$. Att det verkligen är fråga om en minpunkt kan t ex ses genom att man konstaterar att andra derivatan $f''(x) = \frac{1}{x^2}$ är strikt positiv i hela definitionsområdet, vilket betyder att derivatan är strängt växande dvs derivatan är mindre än noll då $x < \frac{1}{9}$ så funktionen är avtagande där, och derivatan är större än noll då $x > \frac{1}{9}$ dvs funktionen växer där. Det minsta värdet blir alltså

$$f\left(\frac{1}{9}\right) = 1 - \ln \frac{1}{9} = 1 + 2 \ln 3.$$

5. Variabelbyte $u = \cos x$, $du = -\sin x dx$ ger att

$$\int_0^{\frac{\pi}{2}} \frac{\sin x dx}{1 + \cos^2 x} = \int_0^1 \frac{du}{1 + u^2} = [\arctan u]_0^1 = \frac{\pi}{4}.$$

6. Den karakteristiska ekvationen $r^2 - 6r + 10 = 0$ har lösningarna $r = 3 \pm i$. Den allmänna lösningen till den homogena ekvationen blir därmed

$$y_h = e^{3x}(A \cos x + B \sin x).$$

För att lättare kunna ansätta partikulärlösningar, så delar vi upp högerledet i $39 \cos x$ och 10. Vi vill nu hitta partikulärlösningar y_{p1} och y_{p2} som löser de inhomogena ekvationerna med respektive högerled

$$y_{p1}'' - 6y_{p1}' + 10y_{p1} = 39 \cos x \quad (1)$$

$$y_{p2}'' - 6y_{p2}' + 10y_{p2} = 10. \quad (2)$$

Ekvation (2) är lätt att lösa. I själva verket duger den konstanta lösningen $y_{p2} = 1$. För ekvation (1) ansätter vi $y_{p1} = a \cos x + b \sin x$. Insättning ger

$$-a \cos x - b \sin x + 6a \sin x - 6b \cos x + 10a \cos x + 10b \sin x = 39 \cos x,$$

vilket leder till ekvationssystemet

$$\begin{cases} -a - 6b + 10a = 39 \\ -b + 6a + 10b = 0 \end{cases}$$

som har lösningarna $a = 3$ och $b = -2$. Vi har alltså $y_{p1} = 3 \cos x - 2 \sin x$. En partikulärlösning, y_p , till den ursprungliga inhomogena ekvationen fås genom att addera, $y_p = y_{p1} + y_{p2} = 3 \cos x - 2 \sin x + 1$. Den allmänna lösningen blir

$$y = e^{3x}(A \cos x + B \sin x) + 3 \cos x - 2 \sin x + 1.$$

7. Vi MacLaurinutvecklar

$$\sin t = t - \frac{t^3}{3!} + O(t^5) \quad (3)$$

$$\sqrt{1+t} = 1 + \frac{t}{2} - \frac{t^2}{8} + O(t^3). \quad (4)$$

Utveckling (1) med t utbytt mot $4x$ ger att

$$x(\sin 4x) - 4x^2 = x\left(4x - \frac{(4x)^3}{3!} + O(x^5)\right) - 4x^2 = -\frac{32x^4}{3} + O(x^6)$$

och utveckling (2) med $t = 6x^2$ insatt ger

$$\sqrt{1+6x^2} - 1 - 3x^2 = -\frac{9}{2}x^4 + O(x^6).$$

Vi har så

$$\lim_{x \rightarrow 0} \frac{\sqrt{1+6x^2} - 1 - 3x^2}{x(\sin 4x) - 4x^2} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{-\frac{9}{2}x^4 + O(x^6)}{-\frac{32x^4}{3} + O(x^6)} = \lim_{x \rightarrow 0} \frac{27 + O(x^2)}{64 + O(x^2)} = \frac{27}{64}.$$

8. Man ser direkt att $x = 1$ är en rot. Polynomdivision ger sedan kvoten $x^2 - x - 6$. Andragradsekvationen $x^2 - x - 6 = 0$ har lösningarna $x = -2$ och $x = 3$ så vi får faktoriseringen $x^3 - 2x^2 - 5x + 6 = (x-1)(x+2)(x-3)$. Partialbråksuppdelning ger

$$\frac{1}{(x-1)(x+2)(x-3)} = \frac{-\frac{1}{6}}{(x-1)} + \frac{\frac{1}{15}}{(x+2)} + \frac{\frac{1}{10}}{(x-3)}.$$

Så

$$\int \frac{dx}{x^3 - 2x^2 - 5x + 6} = \int \frac{-\frac{1}{6}}{(x-1)} + \frac{\frac{1}{15}}{(x+2)} + \frac{\frac{1}{10}}{(x-3)} dx =$$

$$-\frac{1}{6} \ln|x-1| + \frac{1}{15} \ln|x+2| + \frac{1}{10} \ln|x-3| + C.$$

9. Vektorn från C till D är $(1, 2, -1) - (-1, 2, 1) = (2, 0, -2)$ så punkten M har koordinaterna $(-1, 2, 1) + t(2, 0, -2)$ för något t mellan 0 och 1. Vektorn från A till B är $\vec{u} = (1, 0, 1) - (-1, 0, -1) = (2, 0, 2)$. Låt \vec{v} vara vektorn från A till M , dvs $\vec{v} = (-1, 2, 1) + t(2, 0, -2) - (-1, 0, -1) = (0, 2, 2) + t(2, 0, -2)$. Arealen hos triangeln BAM ges nu av halva längden av kryssprodukten mellan vektorerna \vec{u} och \vec{v} . Vi har att

$$\vec{u} \times \vec{v} = \begin{vmatrix} \vec{e}_1 & \vec{e}_2 & \vec{e}_3 \\ 2 & 0 & 2 \\ 2t & 2 & 2-2t \end{vmatrix} = (4, 8t-4, 4)$$

så vi ska minimera $|\vec{u} \times \vec{v}| = \sqrt{4^2 + (8t-4)^2 + 4^2}$. För att göra räkningarna enklare betraktar vi istället kvadraten som har samma minpunkt, dvs vi vill minimera funktionen

$$f(t) = 16 + (8t-4)^2 + 16 = 32 + (8t-4)^2.$$

Som vanligt uppfyller en eventuell minpunkt att $f'(t) = 0$, dvs

$$0 = f'(t) = 16(8t-4)$$

vilket ger $t = \frac{1}{2}$. Andraderivatans värde är $128 > 0$ så det är verkligen en minpunkt. Minpunkten har alltså koordinaterna $(-1, 2, 1) + \frac{1}{2}(2, 0, -2) = (-1, 2, 1) + (1, 0, -1) = (0, 2, 0)$ och triangelns area blir

$$\frac{1}{2} |\vec{u} \times \vec{v}| = \frac{1}{2} |(4, 8t-4, 4)|_{t=1/2} = \frac{1}{2} |(4, 0, 4)| = 2\sqrt{2}.$$

10. Vi vill finna ett N så att

$$\int_N^\infty \frac{2x-3}{x^4+x^2} dx \leq 0,005.$$

Vi har att

$$\int_N^\infty \frac{2x-3}{x^4+x^2} dx \leq \int_N^\infty \frac{2x}{x^4} dx = \int_N^\infty \frac{2}{x^3} dx = \left[-\frac{1}{x^2}\right]_N^\infty = \frac{1}{N^2},$$

vi ser att så länge $N > \sqrt{200}$, t ex $N = 15$ kommer kravet vara uppfyllt.